

ქვეყნის საერთაშორისო ბიოლოგიის ცენტრი

2009
CENTER
სამედიცინო კლინიკა

HTMC-ETH-COM-001-v.1.0

სამედიცინო ეთიკის კომიტეტის დებულება

კომიტეტის მიზანი

წინამდებარე დებულება ადგენს შპს „თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისა და ინგოროყვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკაში“ სამედიცინო ეთიკის კომიტეტის (შემდეგში - კომიტეტი) მიზანს, პასუხისმგებლობებს, შემადგენლობას, უფლებამოსილებასა და სამოქმედო სახელმძღვანელო პრინციპებს. დოკუმენტი განსაზღვრავს კომიტეტის შექმნისა და ეფექტიანი ფუნქციონირების ჩარჩოს, განსაზღვრავს კომიტეტის წევრთა როლებსა და პასუხისმგებლობებს, კომიტეტის ფუნქციონირების წარმატების კრიტერიუმებს.

შპს „თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისა და ინგოროყვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკაში“ სამედიცინო ეთიკის კომიტეტის მთავარი მიზანია, უზრუნველყოს ეთიკური სტანდარტების დაცვა სამედიცინო პრაქტიკასა და კვლევებში. ეს გულისხმობს პაციენტის მოვლასთან დაკავშირებული ეთიკური საკითხების მიმოხილვას, კონსულტაციასა და კვლევას, რომელიც მოიცავს პაციენტის უფლებებსა და ორგანიზაციულ პოლიტიკას. კომიტეტი, როგორც წესი, შეიმუშავებს, ნერგავს და ზედამხედველობას უწევს სტრატეგიებსა და პროტოკოლებს, რომლებიც მიზნად ისახავს სამედიცინო პრაქტიკის ჰუმანიზაციას, პაციენტის უფლებების, მათი ღირსებისა და პიროვნული ავტონომიის დაცვის ხელშეწყობას კლინიკაში. ასევე ხელს უწყობს პერსონალის განათლებას, სამედიცინო მომსახურების პროცესში წამოჭრილი პრობლემების ეთიკური ასპექტების წარმოჩენის, ანალიზისა და სათანადო რეკომენდაციების მომზადების გზით. კომიტეტის საერთო მიზანია, წახალისოს კრიტიკული ანალიტიკური აზროვნება პაციენტთა მოვლის ეთიკურ ასპექტებთან და კლინიკის წარმატებულ ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით. კომიტეტი არის საკონსულტაციო ორგანო, რომ დაეხმაროს პერსონალს რთული მორალური და ეთიკური გადაწყვეტილებების მიღებაში.

1

კომიტეტის მოქმედების სფერო

შპს „თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისა და ინგოროყვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკაში“ წინამდებარე დოკუმენტის მოქმედება ვრცელდება კლინიკაში ეთიკის კომიტეტის ფორმირებასა და ეფექტურ ფუნქციონირებაზე, რომელიც მოიცავს ყველა დეპარტამენტსა და განყოფილებას, სადაც ჯანდაცვის სერვისებია უზრუნველყოფილი. საავადმყოფოში ეთიკის კომიტეტის მოქმედების სფერო ფართო და მრავალმხრივია, რომელიც მოიცავს სხვადასხვა

პასუხისმგებლობას და ამოცანებს, რომლებიც მიმართულია პაციენტის ჯანდაცვასთან დაკავშირებული ეთიკური საკითხების ეფექტური მართვისკენ. ქვემოთ მოცემულია იმ სფეროების მიმოხილვა, რომელსაც ჩვეულებრივ ახორციელებს სამედიცინო ეთიკის კომიტეტი:

1. **პაციენტის კეთილდღეობა:** კლინიკაში უპირველესი პრიორიტეტი ენიჭება პაციენტის კეთილდღეობას ყველა სამედიცინო გადაწყვეტილებასა და პრაქტიკაში.
2. **ინფორმირებული თანხმობა:** პაციენტები ან მათი კანონიერად უფლებამოსილი წარმომადგენლები სათანადოდ იყვნენ ინფორმირებულნი სამედიცინო პროცედურების, მკურნალობისა და კვლევაში მონაწილეობის შესახებ და მათი თანხმობა მიღებულ იქნას თავისუფლად და იძულების გარეშე.
3. **კვლევის ეთიკა:** კვლევის პროტოკოლების გადახედვა ხორციელდება იმის გასარკვევად, თუ რამდენად იცავენ ისინი ეთიკურ პრინციპებს, მათ შორის, კეთილდღეობას (სარგებლის მაქსიმუმი და ზიანის შემცირება), ავტონომიის პატივისცემასა და სამართლიანობას.
4. **კონფიდენციალობა:** პაციენტის კონფიდენციალურობის დაცვას სამართლებრივი და ეთიკური სტანდარტების შესაბამისად.
5. **კონფლიქტის მოგვარება:** მიმართულების მიცემა ეთიკური კონფლიქტების მოგვარებაში, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას ჯანდაცვის პროფესიონალებს, პაციენტებსა და მათ ოჯახებს შორის.
6. **პოლიტიკის შემუშავება:** ჯანდაცვის ეთიკურ საკითხებთან დაკავშირებული ინსტიტუციური პოლიტიკისა და გაიდლაინების შემუშავება და განხორციელება.
7. **განათლება და ტრენინგი:** სამედიცინო პერსონალისთვის, მკვლევარებისა და პაციენტთათვის ინფორმაციის, განათლებისა და ტრენინგის უზრუნველყოფა ეთიკური პრინციპებისა და პრაქტიკის შესახებ.
8. **უნაყოფი გაუმჯობესება:** კლინიკაში ეთიკური სტანდარტებისა და პრაქტიკის მუდმივი შეფასებისა და გაუმჯობესების ხელშეწყობა.

საერთო ჯამში, ეთიკის კომიტეტის საქმიანობის სფერო ყოვლისმომცველი და არსებითია და გადამწყვეტ როლს ასრულებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ პაციენტებისთვის ჯანდაცვის სერვისების მიწოდება და კვლევა ჩატარდეს ინდივიდების პატივისცემითა და ეთიკური პრინციპების დაცვით. აღნიშნული დამოკიდებულება კი ხელს შეუწყობს

პაციენტის კეთილსინდისიერი მოვლის, პატივისცემისა და აღმატებულობის ორგანიზაციულ ღირებულებებს.

კომიტეტის შემადგენლობა

შპს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისა და ინგოროყვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკაში სამედიცინო ეთიკის კომიტეტის შემადგენლობა მულტი-დისციპლინურია, მისი წევრები არიან სხვადასხვა სპეციალობის სამედიცინო პერსონალი და ადმინისტრაციის წარმომადგენელი. კომიტეტი ასევე მოიცავს პირებს, რომლებსაც აქვთ განსხვავებული გამოცდილება, რათა უზრუნველყონ ყოვლისმომცველი ეთიკური განხილვა და მორალურად გაწონასწორებული გადაწყვეტილების მიღება. კლინიკის კომიტეტის წევრთა მინიმალური რაოდენობა განისაზღვრება 5 პირით, საჭიროების შემთხვევაში შეიძლება განისაზღვროს შემდეგი წევრებით:

- კომიტეტის თავმჯდომარე
- კლინიკის მთავარი მედლა
- კლინიკური მენეჯერი
- კლინიცისტი ექიმი
- იურისტი
- ფარმაცევტი
- პაციენტის ადვოკატი
- მკვლევარები
- სასულიერო პირი:

3

კომიტეტის ასეთი მრავალფეროვანი შემადგენლობა უზრუნველყოფს, რომ სამედიცინო ეთიკის კომიტეტი იყოს ქმედითი და შეეძლოს ეფექტურად გადაჭრას ეთიკური საკითხების ფართო სპექტრი, რომელიც დაკავშირებულია პაციენტის მოვლასთან, კვლევასა და ორგანიზაციულ პოლიტიკასთან.

კომიტეტის წევრის უფლება-მოვალეობები

შპს „თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისა და ინგოროყვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკაში“ სამედიცინო ეთიკის კომიტეტის წევრი ვალდებულია:

- ✓ დაესწროს და აქტიური მონაწილეობა მიიღოს კომიტეტის სხდომებში
- ✓ წვლილი შეიტანოს პაციენტთა მოვლასთან, უსაფრთხოებასა და ხარისხის გაუმჯობესების ინიციატივებთან დაკავშირებული პოლიტიკისა და პროცედურების შემუშავებაში, განხილვასა და გადახედვაში.
- ✓ მონაწილეობა მიიღოს კომპლექსური ეთიკური დილემების განხილვაში, რომლებიც წარმოიქმნება პაციენტის მოვლის, კვლევისა და ორგანიზაციული პოლიტიკის დროს. ეს შეიძლება მოიცავდეს საქმის დეტალების ანალიზს, ეთიკური პრინციპებისა და ღირებულებების შესწავლას და რთული გადაწყვეტილების წინაშე მდგარი დაინტერესებული მხარეების მითითებებს.
- ✓ წვლილი შეიტანოს ეთიკურ საკითხებთან დაკავშირებული საავადმყოფოს პოლიტიკისა და პროცედურების შემუშავებაში, განხილვასა და განახლებაში. ეს მოიცავს იმის უზრუნველყოფას, რომ პოლიტიკა შეესაბამება ეთიკურ პრინციპებს, საკანონმდებლო რეგულაციას და პრაქტიკის პროფესიულ სტანდარტებს.
- ✓ ჩაერთოს საგანმანათლებლო აქტივობებში სამედიცინო პერსონალისა და სტუდენტების ცნობიერების ამაღლებისა და ეთიკური საკითხების გაგების გასაუმჯობესებლად. ეს შეიძლება მოიცავდეს სემინარების ან საქმის დისკუსიების ორგანიზებას ბიოეთიკის თემებზე და ეთიკური გადაწყვეტილების მიღების ჩარჩოებზე მითითებების მიწოდებას.
- ✓ წარმოადგენდეს შუამავალ რგოლს ეთიკური კონფლიქტების ან უთანხმოების მოსაგვარებლად, რომლებიც წარმოიქმნება პაციენტებს, ოჯახებსა და კლინიკას შორის. ეს შეიძლება მოიცავდეს კომუნიკაციის, შუამავლობის ან ეთიკური განხილვის ხელშეწყობას ორმხრივად მისაღები გადაწყვეტილებების გამოსავლენად და პატივისცემით თანამშრომლობის ხელშეწყობისთვის.
- ✓ წვლილი შეიტანოს დისკუსიებში და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში, რომლებიც დაკავშირებულია სიცოცხლის ბოლომდე ზრუნვასთან, მკურნალობის გადაწყვეტილებების ჩათვლით, წინასწარი მოვლის დაგეგმვა და პალიატიური ზრუნვა. ეს გულისხმობს პაციენტის პრეფერენციების, ღირებულებებისა და ზრუნვის მიზნების პატივისცემას.
- ✓ მონაწილეობა მიიღოს ხარისხის გაუმჯობესების ინიციატივებში, რომლებიც მიმართულია ეთიკური პრობლემების მოგვარებაზე, პაციენტის უსაფრთხოების გაუმჯობესებასა და საავადმყოფოში ეთიკური რისკების შერბილებაზე. ეს შეიძლება მოიცავდეს არასასურველი მოვლენების ანალიზს, სისტემური

საკითხების იდენტიფიცირებას და პოლიტიკის ან პრაქტიკის ცვლილებების რეკომენდაციას ეთიკური მთლიანობისა და პაციენტის შედეგების გასაუმჯობესებლად.

- ✓ იზრუნოს ადგილობრივი საზოგადოების ბიოეთიკური საკითხების შესახებ ცნობიერების ამაღლებაზე, სხვადასხვა დაინტერესებული მხარეებისგან ინფორმაციის მოთხოვნითა და ჯანდაცვის ეთიკის შესახებ დიალოგის წახალისებით. ეს ხელს შეუწყობს საავადმყოფოში ეთიკური გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში ნდობის, გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების ჩამოყალიბებას.

საერთო ჯამში, ეთიკის კომიტეტის წევრის როლი არის საკუთარი გამოცდილების, თანაგრძნობისა და ერთგულების წვლილის შეტანა ეთიკური სტანდარტების დაცვასა და საავადმყოფოში მომსახურე პირთა კეთილდღეობის ხელშეწყობაში. ეთიკის კომიტეტის წევრის მონაწილეობა აუცილებელია კლინიკაში ჩართული ყველა ადამიანის მიმართ ეთიკური მთლიანობის, თანაგრძნობისა და პატივისცემის კულტურის გასაძლიერებლად.

კომიტეტის თავმჯდომარე და ხელმძღვანელობა

კომიტეტს ჰყავს თავმჯდომარე, რომელიც ხელმძღვანელობს კომიტეტის საქმიანობას, მის რეგულარულ შეხვედრებს და არის პირველადი მეკავშირე საავადმყოფოს ხელმძღვანელობასა და ადმინისტრაციასთან. თავმჯდომარეს ნიშნავს კლინიკის დირექტორი.

5

კომიტეტის შეხვედრების რეგულარობა

კომიტეტის შეხვედრების სიხშირე განსაზღვრულია ექვს თვეში ერთხელ ან საჭიროებისამებრ.

- კომიტეტის თითოეული შეხვედრა წარმართება წინასწარ განსაზღვრული დღის წესრიგით, რომელიც ასევე იძლევა მოქნილობის საშუალებას მიმდინარე საკითხებისა და მიმდინარე საჭიროებების საკითხების ჩათვლით.
- თავმჯდომარემ შეიძლება მოიწვიოს დამატებითი რიგგარეშე სხდომები გადაუდებელი შემთხვევების განსახილველად. ეს საგანგებო შეხვედრები შესაძლოა ჩატარდეს წევრების მცირე ჯგუფში, რომელსაც შეუძლია დამოუკიდებელი, დაბალანსებული ფასილიტაცია და რჩევების მიცემა სამედიცინო ეთიკური პრობლემების შესახებ. თავმჯდომარე უზრუნველყოფს ამ

მცირე ჯგუფის შემადგენლობას იმ წევრებით, რომლებსაც აქვთ მნიშვნელოვანი კლინიკური გამოცდილება და ეთიკური ტრენინგი ან გამოცდილება.

კომიტეტის ყოველი შემდგომი სხდომის შესახებ კომიტეტის წევრებს შეხვედრამდე მინიმუმ 5 სამუშაო დღით ადრე წინასწარ ეგზავნებათ შეტყობინება სხდომის დღის წესრიგთან ერთად ელექტრონული კომუნიკაციის საშუალებებით (ელ-ფოსტა, WhatsApp და Viber აპლიკაციები).

თავმჯდომარეს შეუძლია მოიწვიოს კომიტეტის შეხვედრებზე დასასწრებად საავადმყოფოს სხვა თანამშრომლები, სამედიცინო პერსონალი, განყოფილების ხელმძღვანელები და/ან გარე მრჩეველები. დამატებითი დამსწრეების ნებისმიერი მოთხოვნა წინასწარ უნდა დაამტკიცოს თავმჯდომარემ.

შპს „თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისა და ინგოროყვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკაში“ ეთიკის კომიტეტი პრიორიტეტს ანიჭებს სიღრმისეულ ანალიზს და ამიტომაც ექვს თვეში ერთხელ შეხვედრები სრულიად საკმარისია მონაცემთა ყოვლისმომცველი მიმოხილვისთვის უფრო ხანგრძლივ ვადებში, იმ ტენდენციების იდენტიფიცირებისთვის, რომლებიც შეიძლება დაუყოვნებლივ, მოკლევადიან პერსპექტივაში არ იყოს აშკარა. კომიტეტის შეხვედრების ამგვარი სიხშირე ხელს შეუწყობს ეფექტურ კომუნიკაციას, გადაწყვეტილების მიღებას და მუდმივ გაუმჯობესებას საავადმყოფოს უნიკალური გარემოებების გათვალისწინებით.

6

კომიტეტის საქმიანობის და მიღებული გადაწყვეტილებების დოკუმენტირება

შეხვედრის დაოქმება

კომიტეტების სხდომის ოქმები შედგება ყოველი შეხვედრისას, რომლის დამტკიცებაც ხდება კომიტეტის თავმჯდომარის მიერ წევრებთან შეთანხმებით. კომიტეტის სხდომის ოქმის გადახედვა მოხდება რიგით შემდგომ კომიტეტის შეხვედრაზე, წინა სხდომაზე განხილული საკითხებისა და დაგეგმილი აქტივობების გადასახედად, რომელთაგან მიმდინარე შეხვედრაზე შესაძლებელია ამოიწიოს ის საკითხები, რომლებიც ჯერ კიდევ საჭიროებს გადაჭრას.

კომიტეტის ანგარიშგება

კომიტეტი რეგულარულად წარუდგენს საქმიანობის ანგარიშებს კლინიკის ხელმძღვანელობასა და ადმინისტრაციას ელექტრონულად, რომელიც ხაზს უსვამს კომიტეტის საქმიანობას, პროგრესსა და რეკომენდაციებს.

დებულების განხილვა და განახლება

წინამდებარე დოკუმენტი პერიოდულად უნდა გადაიხედოს, რათა უზრუნველყოს მისი შესაბამისობა კლინიკის მიზნებთან და მუდმივად ცვალებად მარეგულირებელ სტანდარტებთან. საჭიროების შემთხვევაში, დებულებაში ცვლილებები შეიძლება იყოს შემოთავაზებული და დამტკიცებული კომიტეტის მიერ.

კონფიდენციალურობა

კომიტეტის წევრები მოვალენი არიან, შეინარჩუნონ სენსიტიური ინფორმაციის კონფიდენციალურობა, რომელიც განიხილება შეხვედრებზე და დაკავშირებულია პაციენტთათვის ჯანდაცვის სერვისების მიწოდების ეთიკურ ასპექტებთან.

ძალაში შესვლის თარიღი

წინამდებარე დებულება ძალაში შევა ხელმოწერისთანავე.

